

PILE NAOPAKO

Revolucija je mrtva, živjela kokoš!

Društvo koje je dopustilo da ga omađija neoliberalni kapitalizam nije zaslužilo niti da ga (zamjenska) kokošja krv upozori na ono što mu se može dogoditi kad broj nezaposlenih dosegne kritičnu točku od 400.000, od koje i nismo baš toliko daleko

PIŠE
**DAMIR
 PILIĆ**

Ni revolucije više nisu kao što su bile: ovu najnoviju, pokrenutu na dubrovačkoj Tvrđavi svetog Ivana, nisu ugušili ni oklopna vozila, ni policijski suzavci, ni vojni specijalci. Ne, za gušenje aktualne revolucije dovoljno je bilo – rješenje lokalne veterinarske inspekcije. Mali korak za revolucionarna gibanja u svijetu, ali veliki za našu veterinu.

Za one koji ne znaju o čemu je riječ, nudimo kratak pregled postojećeg stanja. Elem, naš subverzivni kazališni redatelj Oliver Frlić upravo je na Dubrovačkim ljetnim igrama postavio svoju novu predstavu „Dantonova smrt“, osuvremenjenu verziju djela njemačkog dramatičara iz 19. stoljeća Georga Büchnera.

Pošavši od drevne maksime da svaka revolucija jede svoju djecu, a želeći dočarati krvavo i surovo ozračje Francuske građanske revolucije, kojoj je Georges-Jacques Danton bio jedan od vođa, da bi ga ubrzo ta ista revolucija giljotinirala - jer je svojim revolucionarnim drugovima postavio bogohulno pitanje gdje prestaje revolucija, a počinje klanje - Frlić je na scenu postavio pravu, funkcionalnu giljotinu, a sami gledatelji morali su pristati da, umjesto iz udobnih teatarskih fotelja, predstavu gledaju iz žablje perspektive improvizirane osobne giljotine.

Kokoš je mrtva, živjela kokoš!

Kako sve to skupa još uvijek ne dočarava glavnu supstanciju revolucije – dakle, tuđu krv – redatelj se dosjetio da tijekom predstave pred očima gledatelja giljotinira stvarnu živu kokoš. Na prvi pogled, stvar je još uvijek unutar civilizacijskih okvira: kako revolucije nema bez krvi, te kako teatar mora biti vjerna i vjerodostojna slika onoga o čemu govori, onda je moralno ispravnije, kad već krvi mora biti – a mora, jer je o revoluciji riječ – da na sceni bude kokošja, a ne ljudska krv.

Prizor s premijere
 'Dantonove smrti'
 ŽELJKO TUTNJEVIĆ

Hoće li vlasti i tada, kada padne prva krv koja neće biti kokošja, posegnuti za veterinarskom inspekcijom?

No, civilizacijski okviri su vrlo subjektivna stvar: najava scenskog klanja kokoši uzbunila je udruge za zaštitu životinja, te je slijedom njihove prijave veterinarska inspekcija zabranila Frliću takav happening, prijeteći i njemu i organizatorima festivala novčanim kaznama. Stoga je redatelj posegnuo za kompromisom, pa je na scenu doveo već mrtvu kokoš i takvu

je, dakle već beživotnu, giljotinirao. Na drugi pogled, činilo se da su sada svi civilizacijski okviri konačno zadovoljeni, uz popriličan ustupak imperativu političke korektnosti. Kokoš je mrtva, živjela kokoš! No, ne leži vraže - ni takva solucija nije prošla kod veterinarske inspekcije: nakon zabrane giljotiniranja žive kokoši uslijedila je i zabrana giljotiniranja mrtve kokoši. Redatelj se potom odlučio za jedino preostalo rješenje: umjesto kokoši, giljotinirana je zastava „Libertas“, simbol Dubrovačkih ljetnih igara, jer je cenzuriranjem (zamjenskog) kokošjeg klanja ujedno i cenzurirana sva subverzivnost – ili barem dobar dio te subverzivnosti – koja je i bila motiv i smisao predstave. Revolucija je mrtva, živjela kokoš!

Mlohavost hrvatske čune

Da cijela stvar bude urnebesno smiješna, poanta predstave trebala je – prema Frlićevim riječima – biti upravo teatarsko propitivanje mogućnosti revolucije u današnjem svijetu neoliberalnog kapitalizma, pri čemu je redatelj pošao od logične pretpostavke da su svi marksistički preduvjeti za revoluciju prisutni – teška i dugotrajna svjetska gospodarska kriza,

evidentno produbljivanje jaza između bogatih i siromašnih, te otklizavanje svjetskog (čitaj: anglosaksonskog) kapitalizma u svoju terminalnu, imperijalističku fazu - a da pritom naznaka revolucije nema, što se kaže, niti od korova. I što smo dobili u Dubrovniku? Dobili smo to da je teatarska inscenacija buduće revolucije brutalno ugušena od lokalne veterinarske inspekcije, što je već samo po sebi pravi teatar. Dobili smo to da je cijeli taj cirkus pokazao svu mlohavost hrvatske čune; pardon - svu mlohavost hrvatske bune. Društvo koje je dopustilo da ga omađija neoliberalni kapitalizam, odnosno da mu standard građana i ekonomsku budućnost određuju agencije za procjenu kreditnih rejtinga, nije zaslužilo niti da ga (zamjenska) kokošja krv upozori na ono što mu se može dogoditi kad broj nezaposlenih dosegne kritičnu točku: za hrvatsko društvo već postoji složna kolektivna ocjena naših najistaknutijih ekonomista, politologa i sociologa da nas ta kritična točka čeka kod brojke od 400.000 nezaposlenih, od koje i nismo baš toliko daleko. Hoće li vlasti i tada, kada padne prva krv koja neće biti kokošja, posegnuti za veterinarskom inspekcijom?